

Inklusionsundersøgelse 2018

Skoleangst hos børn med autisme

”

Siden inklusionsloven i 2012 har Landsforeningen Autisme hvert år taget temperaturen på børn med autisms trivsel i skolen.

Årets undersøgelse fra marts 2018 har 1.139 besvarelser fra forældre til børn med autisme i skolealderen. Tallene deri understreger blandt andet den bekymrende tendens, at der de seneste år er flere og flere autistiske børn, der ikke er i et skoletilbud, fordi de ikke trives. I undersøgelsen svarer over en tredjedel, 35 %, således, at deres barn har skolevægring – en stigning siden 2017.

Inklusion er stadig et vigtigt nøgleord i folkeskolen, men de løse rammer, mange børn i klasserne og manglende støtte i at skabe relationer går ud over børn med autisms faglige og sociale liv.

”

Med denne undersøgelse forsøger vi at give et overblik over børnenes trivsel.

En undersøgelse blandt **1.139** forældre til børn med autisme
Februar/marts 2018

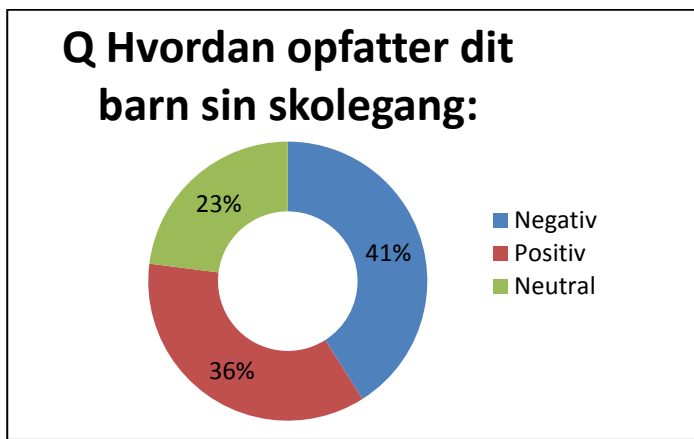
Resultater:

Flest børn i undersøgelsen 33 % går i specialskoler, mens 32 % går i almindelige klasser i folkeskolen. I specialklasser i folkeskolen går 23 % af børnene, og kun 5 % er fra privatskoler og 1 % går på efterskole.

Som noget nyt for i år har vi undersøgt, hvor mange der er udenfor et skoletilbud. Således kan vi se, at 5 % af børnene ikke er tilknyttet en skole, selvom de har alderen til det – og 1 % bliver hjemmeskole.

Trivsel:

Undersøgelsen viser, at børn med autisme generelt ofte er kede af skolen. Hele 41 % svarer, at barnet er negativ over og ked af skolen. Kun 36 % er positive, og 23 % er neutrale.

Tæt på to ud af tre forældre sender altså hver dag deres barn med autisme i folkeskole eller specialskole vel vidende, at de ikke er glade for at gå der eller er i decideret mistroivsel i skolen.

Især gælder det børn med autisme i folkeskolen, specialklasser og privatskoler. Her svarer tæt på halvdelen, 49 %, at deres barn er ked af skolen – og kun 28 % er glade. På specialskoler ser det markant anderledes ud, da kun 25 % af børnene her er negative over deres skoledag – og over halvdelen, 53 %, er glade for skolen.

I folkeskolen er der sket en tydelig stigning i antallet af børn, der er kede af skolen i år, i forhold til samme undersøgelse i 2017, hvor 43 % af børnene var negative.

Den dårlige trivsel har store konsekvenser for børnene. Flere forældre i undersøgelsen oplever, at deres børn får stress, angst og endda selvskadende adfærd på grund af forkerte skoletilbud. Det er tydeligt i flere af kommentarerne.

En forælder skriver:

"Hun har givet op. Har ikke lyst til at komme i skole. Har lyst til at skrigte af sine lærere og slå på dem i klassen, som er træls ved hende."

- **Mor til pige på 14 år.**

Og en anden:

"Mit barn er indlagt på børnepsykiatri pga. stress og angst. Vi ved nu, at hun har kæmpet for længe med at prøve at følge med i skolen og passe ind. Opdagede for sent hvor hårdt, hun har kæmpet. Hun virkede glad for skolen.."

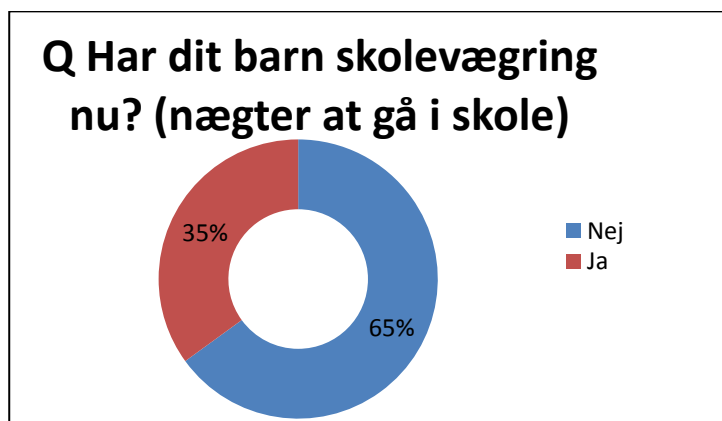
- **Mor til pige på 11 år.**

Skolevægning/skoleangst:

Skolevægning – også kendt som skoleangst – har de seneste år været et voksende problem for flere og flere børn med autisme. Inklusionsundersøgelsen 2018 viser, at lidt over en tredjedel 35 % af børnene har skolevægning og ikke kommer i skole i flere uger, måneder og år.

Også her ses der en forskel mellem de forskellige skoletilbud. I almene klasser, specialklasser og på privatskoler svarer hele 37 %, at deres barn ikke kommer i skole flere dage og op til flere år. På specialskoler svarer 26 % at deres barn har skolevægning eller skoleangst.

Siden undersøgelsen i 2017 er tallene for skolevægning gået den forkerte vej i folkeskolen, og flere får ikke undervisning. Sidste år var der 32 % af eleverne, der ikke var i skole.

Skolevægning eller skoleangst er, når børn vægrer sig for at gå i skole og bryder sammen, hvis forældrene insisterer på, at de skal afsted. Børnene kan hverken motiveres, fysisk flyttes eller trues til at tage derhen. Skolevægningen har ofte baggrund i, at børn med autisme ikke kan få relationerne i skolen til at fungere. Især i sociale sammenhænge har autister ofte problemer, f.eks. med at forstå det andre siger og tolke andres adfærd.

Børnene har brug for hjælp til at skabe kontakt til andre børn, og hvis ikke de får den rigtige støtte udstødes de fra fællesskabet, isolerer sig og bliver ensomme. Flere forældre oplever store problemer med skoleangst og -vægning hos deres barn.

En forælder skriver:

"Har massiv angst for skole. Har haft skolevægning siden december 2016."

- **Mor til dreng på 14 år.**

Og en anden:

"Han vil ikke være der og er ked af det pga. stor udskift i personalet siden august. Han bliver ulykke over at skulle derhen, men han er afsted alligevel, da skolen truede med kommunen. Han kan knap klare resten af dagen, når han vender hjem."

- **Far til dreng på 8 år.**

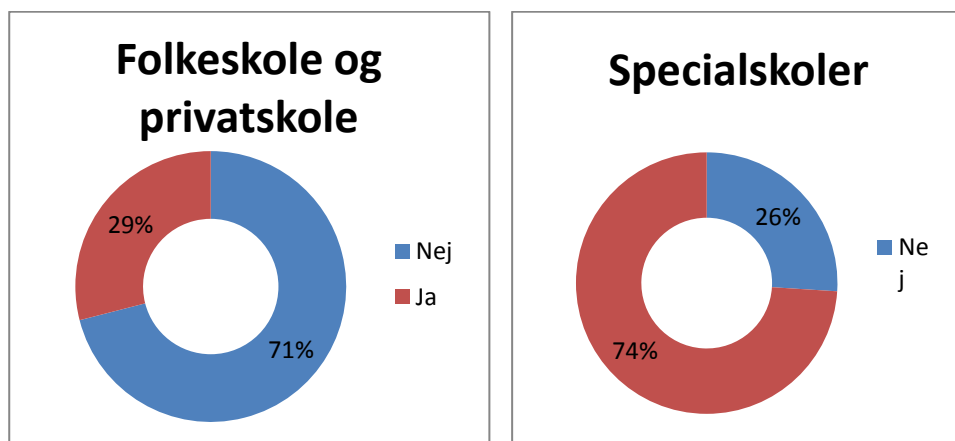
Viden om autisme i skolen:

I undersøgelsen er der også stor forskel på, om der er viden nok om autisme i forhold til, hvilket skoletilbud, barnet går i – folkeskolen eller specialskoler.

Tæt på to ud af tre, 71 %, af forældre til børn i folkeskolen eller privatskole oplever, at der mangler viden om autisme blandt lærer og ledelse. Kun 29 % er tilfredse med skolens viden.

Helt omvendt ser det ud i specialskolerne, hvor kun 26 % ikke mener, der er nok viden. Dermed er hele 74 % godt tilfredse med lærer og pædagogers viden om autisme.

Q Er der viden nok om autisme på dit barns skole?

Der er altså stadig markant forskel på den faglige og specialiserede viden, som de har i folkeskolen og på specialskoler. Autismen er en kompleks neurologisk udviklingsforstyrrelse, og det kræver viden for at sikre de rette rammer og støtte til eleverne.

Det er tydeligt i undersøgelsen, at mange forældre møder gode lærere og pædagoger i alle skoletilbud, men at der i folkeskolen ofte ikke er den rette viden og forståelse. Det forklarer flere af dem i kommentarer.

En forælder skriver:

"Der er umiddelbart ikke nok viden om autismen – men jeg oplever stor vilje hos lærerne og pædagogerne til at undersøge og sætte sig ind i det og lytte til os forældre."

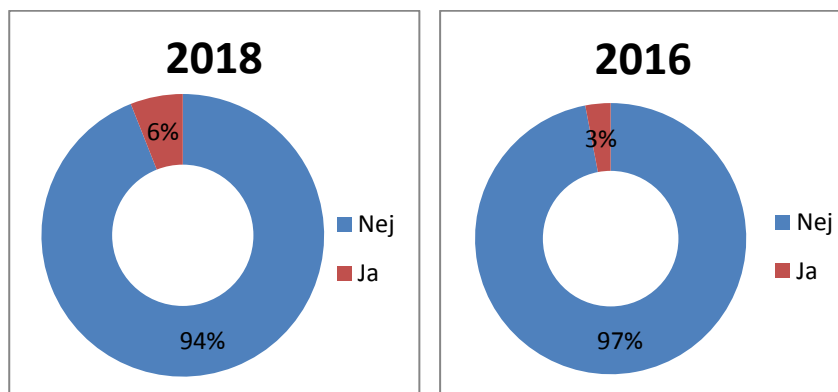
- **Far til dreng på 7 år.**

Forældre pålæg

Når børn med autisme mistrives og ikke kommer i skole flere uger, måneder eller år, så mærker også forældrene konsekvenser af det. Således oplever flere og flere at modtage et forældre pålæg fra kommunen eller skolen.

I 2018 fik 6 % af forældrene et pålæg om at få deres barn i skole, på trods af, at det blev stresset og angst af at være der. Det er en massiv stigning siden 2016, hvor kun 3 % fik et forældre pålæg.

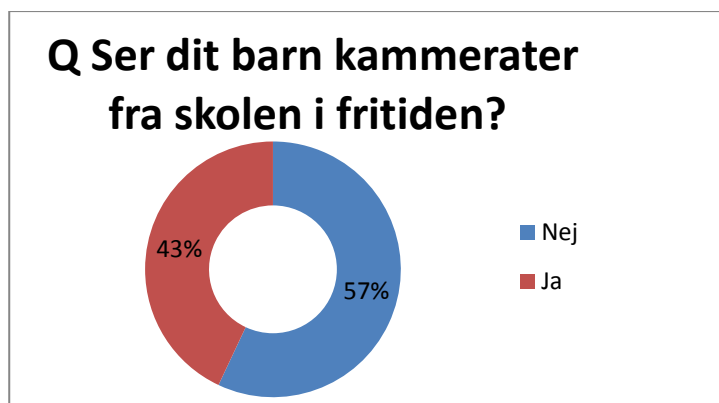
Q Hvis dit barn har/har haft skolevægring, har du så modtaget et forældre pålæg fra kommunen?

Før inklusionsloven i 2012 var forældre pålæg ikke noget særligt problem for familier til børn med autisme, men siden da bliver flere og flere ramt af det.

Online venskaber:

Venskaber og sociale relationer er svært for børn med autisme. Inklusionsundersøgelsen viser dog i år, at flere af børnene alligevel 'ser' venner i fritiden. 43 % af børnene 'ser' således kammerater udenfor skoletiden, mens over halvdelen, 57 %, stadig ikke ser venner i fritiden.

I år kan vi dog se noget nyt i forhold til især de 43 %, der har svaret, at barnet ser venner udenfor skolen. Mange af børnene har nemlig deres venskaber gennem sociale medier, Skype og online-spil. Forældre beskriver, at det kun er online, barnet 'ses' med vennerne derhjemme.

En forælder skriver:

"Han ser kun venner gennem ps4."

- **Mor til dreng på 13 år.**

I skolen har børn med autisme ofte brug for, at de voksne tager ansvar og hjælper dem med at skabe og vedligeholde relationer til andre ukendte lærere og til de andre børn.

Metode

Undersøgelsens data er indsamlet elektronisk via Landsforeningen Autismes hjemmeside og Facebook.

Målgruppen er forældre til børn med autisme mellem 5-18 år.

Der er 1.139 besvarelser fra forældre til børn med en autisme-diagnose.

Baggrundsdata

I undersøgelsen er 87 % af børnene mellem 7-15 år.

Størstedelen ligger indenfor de tre mest typiske autisme-diagnoser. 85 % af børnene fra undersøgelsen har Infantil autisme, Aspergers eller Atypisk autisme.

Kommentar eller spørgsmål om undersøgelsen?

Kontakt:

Heidi Thamestrup, Landsformand, Landsforeningen Autisme

Telefon: 26 20 16 58

Mail: formand@autismeforening.dk